

LIPIEC-SIERPIEŃ 2024

MONITOR KOREAŃSKI

„Monitor Koreański” omawia i komentuje najważniejsze wydarzenia związane z aktualną sytuacją polityczną, gospodarczą i społeczną w Korei Południowej, ze szczególnym naciskiem na działania Korei Południowej w regionie Europy Środkowej oraz relacje miedzykoreańskie.

DR JOANNA BECZKOWSKA

OŚRODEK SPRAW AZJATYCKICH
UNIwersytet Łódzki

MONITOR KOREAŃSKI

LIPIEC-SIERPIEŃ 2024

KOREA POŁUDNIOWA NA SZCZYCIE NATO

W działaniach dyplomatycznych Seul skupił się na poszukiwaniu poparcia dla potępienia rozwijającej się współpracy wojskowej Rosji i KRLD. Prezydent Yoon Suk-yeol postawił także na dalsze zacieśnianie relacji z USA i Japonią, czemu posłużyła rocznica pierwszego trójstronnego szczytu w Camp David. Kwestia znaczenia wartości demokratycznych została także podniesiona w nowej doktrynie zjednoczeniowej.

I.WYDARZENIA SZCZEBŁA CENTRALNEGO

9 lipca: ustawa dotycząca śledztwa w sprawie śmierci żołnierza została zawetowana przez prezydenta Yoon Suk-yeola. To już drugi raz, gdy prezydent zawetował ustawę w tej sprawie, pierwszy raz miało to miejsce pod koniec maja. Jest to 15 ustawa zawetowana przez prezydenta od początku jego kadencji. Ustawa przyjęta przez Zgromadzenie Narodowe, w którym większość miejsc ma opozycja, miała na celu rozpoczęcie specjalnego śledztwa w sprawie rzekomej ingerencji biura prezydenckiego i Ministerstwa Obrony w wojskowe dochodzenie dotyczące śmierci kaprała Chae Su-geuna, który zginął podczas operacji poszukiwawczo-ratunkowej na zalanym terenie w lipcu 2023 roku. Po drugim wecie, ustawa zostanie poddana kolejnemu głosowaniu w Zgromadzeniu jeszcze w tym miesiącu. Jednak jej szanse na przyjęcie są niewielkie, ponieważ teraz wymaga zatwierdzenia przez dwie trzecie obecnych posłów podczas sesji plenarnej, gdzie musi być obecna ponad połowa zarejestrowanych posłów. To oznacza, że niektórzy członkowie rządzącej Partii Siła Narodu musieliby poprzeć ustawę.

23 lipca: Han Dong-hoon został wybrany nowym przewodniczącym Partii Siła Narodu. Han Dong-hoon zdobył 62,84% głosów, co było oczekiwanym wynikiem, gdyż prowadził w sondażach dotyczących przywództwa. Trzy miesiące wcześniej ustąpił z roli tymczasowego lidera, biorąc odpowiedzialność za porażkę w wyborach parlamentarnych. Jednym z kluczowych wyzwań dla nowego przewodniczącego i Partii Siła Narodu będzie odbudowanie relacji z Biurem Prezydenckim.

24 lipca: nowy minister środowiska został mianowany przez prezydenta Yoon Suk-yeola. Ministerstwem Środowiska będzie kierować Kim Wan-sup, wcześniej sprawujący urząd wiceministra finansów ds. budżetu. Kim Wan-sup zastąpi Han Wha-jin.

25 lipca: urząd sekretarza ds. niskiego wskaźnika urodzeń został stworzony w Biurze Prezydenta. Urząd sekretarza objęła Yoo Hye-mi, ekspertka w dziedzinie ekonomii, specjalizująca się w kwestiach związanych ze wskaźnikiem urodzeń. Zadaniem Yoo Hye-mi będzie koordynacja polityki mającej na celu przezwyciężenie kryzysu demograficznego. W 2023 roku współczynnik dzietności w Korei Południowej spadł do 0,72. Prezydent Yoon Suk-yeol planuje także stworzyć ministerstwo odpowiedzialne za walkę z kryzysem demograficznym.

25 lipca: w Seulu odbyło się spotkanie wiceministrów spraw zagranicznych Chin i Korei Południowej. Po raz pierwszy od ponad dwóch lat odbyły się rozmowy strategiczne wysokiego szczebla ministerstw spraw zagranicznych między Koreą Południową i Chinami. W spotkaniu udział wzięli wiceministrowie Ma Zhaoxu oraz Kim Hong-kyun. Obie strony omówiły kwestie regionalne i globalne. Korea Południowa wyraziła zaniepokojenie współpracą militarną między Rosją a KRLD. Z kolei strona chińska wyraziła swoje stanowisko w sprawie Tajwanu i Morza Południowochińskiego. Seul potwierdził przywiązanie do zasady jednych Chin i wyraził nadzieję na utrzymanie pokoju i stabilności w regionie. Omówiono także kwestie gospodarcze, wyrażając zaniepokojenie rosnącym protekcjonizmem handlowym.

30 lipca: Korea Południowa została wskazana jako państwo przewodniczące Sieci Reagowania Kryzysowego (CRN). Korea Południowa została jednogłośnie wybrana przewodniczącym platformy zajmującej się kryzysami w łańcuchu dostaw w ramach Indo-Pacyficznego Porozumienia Gospodarczego (IPEF). Wiceprzewodniczącym została Japonia. CRN jest jednym z elementów porozumienia IPEF dotyczącego łańcuchów dostaw. CRN ma na celu reagowanie na zakłócenia w łańcuchach dostaw, organizując spotkania awaryjne w celu ułatwienia współpracy między państwami członkowskimi. Takie spotkania mogą być zwoływane na poziomie ministerialnym lub szczytowym, gdy jest to konieczne. Spotkanie może zostać zwołane na wniosek każdego państwa członkowskiego. Według ministra handlu Cheong In-kyo „CRN to innowacyjna platforma, na której liderzy przemysłu, tacy jak Korea i Japonia, mogą współpracować z krajami bogatymi w zasoby, takimi jak Australia i Indonezja”.

2 sierpnia: ustawa dotycząca bonów została przyjęta przez Zgromadzenie Narodowe. Ustawa zakłada rozdanie każdemu kwalifikującemu się obywatelowi Korei Południowej oraz zagranicznym rezydentom bonów o wartości 250 tysięcy wonów. Celem ma być ożywienie lokalnej gospodarki. Partia Siła Narodu skrytykowała populistyczny charakter ustawy. Z kolei Biuro Prezydenta wyraziło zaniepokojenie możliwym naruszeniem konstytucyjnej zasady podziału władzy: Zgromadzenie Narodowe, bez zgody organu wykonawczego (rządu), nie może zwiększać kwoty wydatków ani tworzyć nowych pozycji wydatków w budżecie przedłożonym przez organ wykonawczy. 16 sierpnia ustawa została zawetowana przez prezydenta Yoon Suk-yeola.

2 sierpnia: wniosek o impeachment przewodniczącej Koreańskiej Komisji Komunikacyjnej został przyjęty przez Zgromadzenie Narodowe. Posiadająca większość w parlamencie Partia Demokratyczna przegłosowała wniosek o impeachment przewodniczącej Koreańskiej Komisji Komunikacyjnej (KCC), Lee Jin-sook, zaledwie dwa dni po objęciu przez nią stanowiska. Spowodowało to zawieszenie Lee Jin-sook w pełnieniu obowiązków do momentu przyjęcia lub odrzucenia wniosku przez Trybunał Konstytucyjny. Opozycja zarzuca prezydentowi Yoon Suk-yeolowi podejmowanie próby przejęcia kontroli nad mediami publicznymi poprzez obsadzanie urzędu przewodniczącego KCC osobami nie mającymi poparcia Zgromadzenia Narodowego.

5 sierpnia: nowelizacja ustawy o związkach zawodowych została przyjęta przez Zgromadzenie Narodowe. Celem nowelizacji jest ograniczenie możliwości firm do wnoszenia roszczeń odszkodowawczych wobec legalnych sporów związków zawodowych. Nowelizacji sprzeciwiła się rządząca Partia Siła Narodu, której członkowie opuścili sesję plenarną w akcie protestu. W zeszłym roku prezydent Yoon Suk-yeol zawetował podobną ustawę. Nowelizacja również została zawetowana – 16 sierpnia.

7 sierpnia: współpraca dwustronna została omówiona z Filipinami. W Seulu doszło do spotkania ministrów spraw zagranicznych Korei Południowej Cho Tae-yula i Filipin Enrique Manalo. Zgodnie z ustaleniami szczytu prezydentów Yoon Suk-yeola i Ferdinanda Marcosa Jr. Z marca tego roku obie strony dążą do podniesienia wzajemnych relacji do poziomu "partnerstwa strategicznego". Obie strony zamierzają wzmocnić dwustronną komunikację strategiczną, a także partnerstwo Korei Południowej z ASEAN. Kolejnym obszarem współpracy ma być rolnictwo – Seul zapowiedział wsparcie walki z niedoborami ryżu nie tylko poprzez dotacje, ale także rozwój modernizacji rolnictwa na Filipinach. Minister Manalo spotkał się także z premierem Han Duck-soo. Południowokoreański

Premier zwrócił się do strony filipińskiej o wsparcie działań potępiających prowokacyjne zachowanie Korei Północnej.

18 sierpnia: wspólne oświadczenie z okazji rocznicy szczytu w Camp Daid zostało wydane przez Koreę Południową, Japonię i USA. Prezydent Korei Południowej Yoon Suk-yeol, prezydent USA Joe Biden oraz premier Japonii Fumio Kishida wydali oświadczenie, aby uczcić pierwszą rocznicę trójstronnego szczytu. Przywódcy trzech krajów podkreślili, że są "zdeterminowani, by utrzymać pokój i stabilność w regionie Indo-Pacyfiku" oraz są gotowi stawić czoła globalnym wyzwaniom. Wskazali również na postępy, jakie zostały poczynione w ciągu ostatniego roku w zakresie współpracy i konsultacji dotyczących priorytetów regionu Indo-Pacyfiku. Oprócz tego, przywódcy wyrazili satysfakcję z sukcesów takich jak pierwsze wspólne ćwiczenia trójstronne "Freedom Edge" oraz postęp w zwalczaniu nielegalnych działań Korei Północnej.

21 sierpnia: zarzuty przeciwko Pierwszej Damie w „sprawie torebkowej” zostały wycofane przez prokuraturę. Zespół śledczy prokuratury zdecydował się uniewinnić pierwszą damę Kim Keon-hee od zarzutów związanych z przyjęciem torebki Dior od koreańsko-amerykańskiego pastora Choi Jae-younga w 2022 roku. Zespół śledczy stwierdził, że torebka podarowana przez Choi nie miała związku z obowiązkami prezydenta Yoon Suk-yeola, uznano ją za prezent wymieniony między osobami prywatnymi w ramach wyrażenia wdzięczności. Decyzja prokuratury spotkała się z krytyką opozycyjnej Partii Demokratycznej.

21-23 sierpnia: rozszerzenie współpracy przemysłów zbrojeniowych zostało omówione z Australią. Szef państwowej agencji ds. zamówień zbrojeniowych DAPA Seok Jong-un spotkał się w Australii z zastępcą sekretarza ds. okrętów Jimem McDowellem. Korea Południowa wyraziła zainteresowanie strategiczną współpracą przy projektach okrętów wojennych. Ponadto w Geelong, w południowo-wschodniej Australii, odbyła się ceremonia ukończenia fabryki koreańskiej firmy obronnej Hanwha Aerospace. Fabryka będzie produkować haubice samobieżne K9, pojazdy do zaopatrywania w amunicję K10 oraz bojowe wozy piechoty Redback. Podczas ceremonii Seok Jong-un odbył rozmowy z australijskim ministrem obrony Richardem Marlesem oraz innymi urzędnikami, aby omówić możliwości długoterminowej współpracy.

22 sierpnia: polityka handlowa została przedstawiona przez premiera Han Duck-soo. Rząd planuje dążyć do rozszerzenia umów o wolnym handlu (FTA) z rynkami wschodzącymi w Azji i Afryce, aby wzmocnić gospodarkę opartą na eksporcie i poprawić odporność łańcuchów dostaw. Oprócz wykorzystania

umów dwustronnych, Korea Południowa planuje zwiększyć zaangażowanie w umowy regionalne, takie jak Indo-Pacific Economic Framework (IPEF). W lipcu Korea Południowa uzyskała status państwa kierującego organem IPEF ds. kryzysów w łańcuchach dostaw. Przedstawiona polityka handlowa obejmuje także środki wspierające eksporterów e-commerce w wejściu na rynek globalny, w tym uproszczenie procedur celnych, a także aktywny udział Korei Południowej w międzynarodowych dyskusjach na temat nowych norm handlowych, szczególnie w obszarach takich jak cyfryzacja i klimat.

23 sierpnia: ramowe porozumienie handlowe zostało podpisane z Paragwajem. Ministerstwo Handlu, Przemysłu i Energii poinformowało o podpisaniu ramowego porozumienia o promocji handlu i inwestycji (Trade and Investment Promotion Framework, TIPF) przez ministrów handlu Cheong In-kyo i Javiera Gimeneza. Ceremonia podpisania odbyła się w Seulu. Ramowe porozumienie ma na celu rozszerzenie wzajemnie korzystnej współpracy gospodarczej i rozwiązywanie nowych kwestii handlowych, takich jak łańcuchy dostaw, zielona energia, sektor cyfrowy oraz biotechnologia. W przeciwieństwie do umowy o wolnym handlu, TIPF wyklucza negocjacje dotyczące ceł i skupia się na pogłębianiu praktycznych relacji przemysłowych. Paragwaj jest drugim krajem Ameryki Łacińskiej, z którym Korea Południowa podpisała TIPF, po Brazylii. Korea Południowa prowadzi także negocjacje w sprawie zawarcia porozumienia handlowego z blokiem państw MERCOSUR (Brazylia, Argentyna, Paragwaj i Urugwaj).

28 sierpnia: ustawa o pielęgniarstwie została jednomyślnie przyjęta przez Zgromadzenie Narodowe. Rządząca Partia Siła Narodu (PPP) oraz opozycyjna Partia Demokratyczna (DP) zagłosowały za przyjęciem ustawy gwarantującej rozszerzoną ochronę prawną oraz lepsze warunki pracy pielęgniarcom. Potrzeba szybkiego wprowadzenia nowych przepisów pojawiła się wraz z trwającym od początku tego roku strajkiem lekarzy przeciwko zwiększeniu limitu przyjęć na studia. Sytuacja ta sprawiła, że pielęgniarki musiały przejąć część obowiązków lekarzy stażystów. Przyjęto także ustawy związane ze wsparciem ofiar oszustw związanych z wynajmowaniem mieszkań (związanych z koreańskim systemem wynajmu *jeonse*). Podczas sesji nie głosowano nad ustawami kontrowersyjnymi, wcześniej zawetowanymi przez prezydenta Yoon Suk-yeola: partie PPP i DP doszły do porozumienia, aby w pierwszej kolejności przyjąć ustawy dotyczące kwestii codziennego życia.

KOMENTARZ

Petycja w sprawie impeachmentu prezydenta Yoon Suk-yeola. 3 lipca, 14 dni od opublikowania na stronie Zgromadzenia Narodowego petycji wzywającej do impeachmentu prezydenta Yoon Suk-yeola zebrano milion podpisów poparcia. System petycji wymaga zebrania 50 tysięcy głosów, aby skierować ją do właściwej komisji legislacyjnej i sądowniczej. W petycji wymieniono pięć powodów impeachmentu prezydenta Yoon Suk-yeola: podejrzenie o ingerowanie w śledztwo w sprawie śmierci żołnierza piechoty morskiej w zeszłym roku, podejrzenie korupcji i manipulacji akcjami z udziałem Yoon Suk-yeola i jego rodziny, doprowadzenie do eskalacji napięcia w relacjach międzykoreańskich, projapońskie stanowisko w kwestii pracy przymusowej (sporów historycznych) oraz zezwolenie na zrzut skażonej wody z elektrowni jądrowej w Fukushima. Wykorzystanie petycji do wszczęcia impeachmentu przez Partię Demokratyczną jest jednak wyzwaniem: należy zebrać odpowiednie dowody, wskazujące na naruszenie prawa przez prezydenta. Dało to jednak możliwość Zgromadzeniu Narodowemu, w którym większość ma Partia Demokratyczna na zorganizowanie przesłuchań przed Komisją Legislacyjną i Sądowniczą. Podczas pierwszego posiedzenia komisji skupiono się na zarzutach dotyczących ingerencji w śledztwo dotyczące śmierci żołnierza, kaprała Chae Su-geuna, podczas misji poszukiwawczej ofiar ulewnych deszczów. Pierwsze posiedzenie doprowadziło do eskalacji napięcia na scenie politycznej – doszło nawet do fizycznego starcia między posłami Partii Demokratycznej i Partii Siła Narodu. W chwili obecnej wypracowanie wniosku o impeachment, który zostanie przyjęty przez Trybunał Konstytucyjny wydaje się mało prawdopodobne, daje to Partii Demokratycznej możliwość zdobycia poparcia opinii publicznej chociażby dla kolejnej specjalnej ustawy śledczej dotyczącej śmierci żołnierza: poprzednie dwie zostały zawetowane przez prezydenta Yoon Suk-yeola. Ponadto przeciągające się prace komisji są na rękę opozycyjnej partii, by wrócić do tematu impeachmentu przed kolejnymi wyborami prezydenckimi, by rozbudzić negatywne nastroje społeczne względem partii rządzącej.

Warto zauważyć, że również przeciwko prezydentowi Moon Jae-inowi, poprzednikowi Yoon Suk-yeola opublikowano internetową petycję w sprawie impeachmentu. W kwietniu 2020, w przeciągu miesiąca petycja zebrała ponad 1,47 mln podpisów. Jako powód podano wtedy brak egzekwowania zakazu wjazdu obywateli Chin w związku z pandemią COVID-19. Co ciekawe, w tym samym roku prezydent Moon Jae-in zyskał międzynarodowe uznanie w związku

z krajową strategią walki z koronawirusem, poprzez strategię opartą na masowym testowaniu oraz śledzeniu ognisk zakażenia. Ten sukces przełożył się na poparcie społeczne dla Partii Demokratycznej w wyborach parlamentarnych w 2020 roku odniosła znaczące zwycięstwo. W koreańskiej historii Zgromadzenie Narodowe przyjęło dwa wnioski o impeachment prezydentów: Roh Moo-hyuna i Park Geun-hye. Tylko ten drugi przypadek zakończył się poparciem Trybunału Konstytucyjnego dla wniosku. W sprawie Roh Moo-hyuna wniosek został odrzucony ze względu na niewystarczające podstawy do impeachmentu.

Partia Demokratyczna musi brać pod uwagę nastroje publiczne: czy zebranie miliona głosów poparcia oznacza szerokie poparcie dla impeachmentu, jak to miało miejsce w przypadku Park Geun-hye? A może odzwierciedla jedynie istniejący podział na scenie politycznej. Wszak więcej osób poparło petycję o impeachment Moon Jae-ina, ale nie podjęto działań w tym kierunku. Podobnie w przypadku prezydenta Roh Moo-hyuna, gdzie próba impeachmentu nie miała szerokiego poparcia społecznego, co odbiło się na wynikach wyborów parlamentarnych: popierająca prezydenta Partia Uri zdobyła większość w Zgromadzeniu Narodowym. Wnosząc lekcje z historii, Partia Demokratyczna musi rozważyć, czy podjęcie próby impeachmentu Yoon Suk-yeola niesie ze sobą więcej potencjalnych korzyści, czy zagrożeń.

Walka z kryzysem demograficznym. W lipcu w Seulu ruszył pilotażowy program sprowadzania certyfikowanych opiekunów i opiekunek z Filipin. Koreańskie Ministerstwo Pracy w porozumieniu z rządem Filipin dokonało selekcji kandydatów, w oparciu o znajomość języka koreańskiego i angielskiego oraz odbycie szkolenia z zakresu opieki nad dziećmi. Filipińczycy otrzymają za swoją pracę wynagrodzenie minimalne oraz zakwaterowanie w akademiku. Inicjatywa ma na celu złagodzić rosnące obciążenia związane z opieką nad dziećmi, co jest wskazywane jako jedno z powodów niskiego wskaźnika dzietności. W 2021 roku Korea Południowa po raz pierwszy odnotowała spadek populacji i szuka rozwiązań nie tylko zachęcających Koreańczyków do posiadania dzieci, ale także przyciągających cudzoziemców, aby rozwiązać problem kurczącej się siły roboczej.

Pilotażowy program wzbudził obawy organizacji pozarządowych zajmujących się ochroną praw migrantów zarobkowych. Po pierwsze wskazano, że zapisy programu są niejasne, co do obowiązków przewidzianych dla filipińskich pracowników: czy mają obejmować jedynie opiekę nad dziećmi, czy również zajmowanie się domem. Te rozbieżności doprowadziły także do sporu z rządem Filipin: Korea Południowa oczekiwała szerokiego zakresu prac opiekuńczych i domowych, zaś Filipiny wyłącznie opieki nad dziećmi. Po

negocjacjach ustalono, że zakres prac ma obejmować „pomoc noworodkom, dzieciom i kobietom w ciąży”.

Kolejnym punktem spornym jest kwestia wynagrodzenia. W tym roku na południowokoreańskiej scenie politycznej rozgorzała dyskusja dotycząca podniesienia płacy minimalnej w przyszłym roku. Największe kontrowersje wywołały propozycje wprowadzenia różnej płacy minimalnej w zależności od wieku i pochodzenia (mniejsze wynagrodzenia dla emerytów i migrantów). Prezydent Yoon Suk-yeol zaproponował plan zezwolenia na zatrudnianie zagranicznych studentów i imigrantów poniżej wynagrodzenia minimalnego na stanowiskach związanych z opieką nad dziećmi i domem. Podobne rozwiązanie zostało zaproponowane przez Bank Korei. W kontekście programu pilotażowego Korea Południowa zapewniła Filipiny o zagwarantowaniu płacy minimalnej, wynoszącej obecnie nieco ponad 7 USD za godzinę. Jednocześnie kwestia przyszłorocznej podwyżki pracy minimalnej pozostaje otwarta: na nowo pojawiła się dyskusja o konieczności wprowadzenia niższych stawek dla pracowników zagranicznych. Kluczowym argumentem w tej kwestii jest zapewnienie pomocy domowej, która nie będzie zbyt dużym obciążeniem finansowym dla rodzin. W innym przypadku - zdaniem burmistrza Seulu - program nie spełni swojego pierwotnego celu (odciążenia Koreańczyków od obowiązków domowych, aby skłonić ich do posiadania dzieci).

Brak jedności w Dzień Niepodległości. Święto niepodległości – w Korei Południowej nazywane Dniem Wyzwolenia – odzwierciedlało rosnący podział na scenie politycznej. Oficjalna uroczystość upamiętniająca wyzwolenie Korei spod japońskich rządów kolonialnych (1910-1945) została zbojkotowana przez partie opozycyjne i organizacje pozarządowe. Było to bezprecedensowe wydarzenie.

W kraju narasta spór ideologiczny związany z ruchem niepodległościowym, a jednym z czynników zapalnych stała się nominacja Kim Hyung-suka dyrektorem Muzeum Niepodległości Korei. Kim Hyung-suk spotkał się z ostrą krytyką za swoje wcześniejsze wypowiedzi, które są postrzegane jako usprawiedliwianie japońskiej kolonialnej okupacji Korei w latach 1910-1945 i chwalcące osoby, które współpracowały z japońskimi władzami podczas okupacji. Jego dymisji zażądało m.in.: stowarzyszenie Heritage of Korean Independence (HKI). Spór ideologiczny jest powracającym tematem w koreańskiej polityce, gdzie konserwatyści i liberałowie mają różne poglądy na historię Korei po jej wyzwoleniu spod japońskiej okupacji. W zeszłym roku Ministerstwo Spraw Weteranów usunęło z państwowego rejestru pochówków zapis określający generała wojny koreańskiej Paika Sun-yupa jako kolaboranta pro-japońskiego, twierdząc, że opis nie miał podstaw prawnych. Ministerstwo

Obrony Narodowej również dążyło do usunięcia popiersi pięciu bojowników o niepodległość, w tym Hong Beom-do, z Akademii Wojskowej w Seulu, z powodu ich powiązań z Komunistyczną Partią Związku Radzieckiego. Ponadto prezydent Yoon Suk-yeol krytykowany jest za politykę zbyt sprzyjającą Japonii, nazywaną wręcz „pro-japońską”. Według krytyków rząd Yoona idzie na zbyt wielkie ustępstwa w kwestiach sporów historycznych – jedną z takich kontrowersyjnych decyzji było poparcie przez rząd japońskiego wniosku o wpisanie kopalni na wyspie Sado na listę światowego dziedzictwa UNESCO, chociaż było to miejsce przymusowej pracy Koreańczyków w trakcie okupacji. Według krytyków „pro-japońska postawa Yoona osiągnęła taki poziom, że szkodzi interesom narodowym Korei”.

II.KOREA POŁUDNIOWA I EUROPA ŚRODKOWO-WSCHODNIA

8 lipca: zakup polskich dronów jest rozważany przez Koreę Południową. Południowokoreańskie wojsko wyraziło zainteresowanie polskimi bezzałogowymi pojazdami powietrznymi, biorąc pod uwagę rosnące znaczenie tego rodzaju sprzętu we współczesnych konfliktach. W tym celu Korea planuje wysłać do Polski delegację, która ma ocenić przydatność polskich dronów do operacji na Półwyspie Koreańskim. Według koreańskiego MON rozwój relacji startegicznych z Polską nie może być oparty wyłącznie na eksporcie koreańskiej broni – zakup polskich dronów ma wzmocnić wzajemnie korzystną współpracę. Decyzja o zakupie polskich dronów została potwierdzona 2 września, a obie strony mają omawiać szczegóły. Seul wyraził nadzieję na import dronów jeszcze w tym roku, w związku z rosnącym zagrożeniem ze strony KRLD.

9 lipca- 1 sierpnia: Polska uczestniczyła w programie szkoleniowym samobieżnej haubicy K9. Trzytygodniowy program szkoleniowy miał na celu zapewnienie partnerom koreańskim lepszego zrozumienia operacyjnego systemów uzbrojenia. W szkoleniu udział wziął personel wojskowy z Australii, Polski i Egiptu. Południowokoreańskie wojsko oświadczyło, że planuje uruchomić więcej programów edukacyjnych dla zagranicznych żołnierzy na temat innych koreańskich systemów uzbrojenia, w tym jeden na temat czołgu podstawowego K2.

10 lipca: na marginesie szczytu NATO odbyło się spotkanie prezydentów Czech i Korei Południowej. Prezydenci Yoon Suk-yeol i Petr Pavel wymienili opinie na temat praktycznej współpracy między oboma krajami oraz kwestii regionalnych i globalnych. Prezydent Yoon wyraził zadowolenie, że Korea i Czechy aktywnie prowadzą wymianę na wysokim szczeblu na różnych poziomach (m.in.: oficjalna wizyta premiera Korei w Czechach we wrześniu 2023 czy spotkanie ministrów spraw zagranicznych w kwietniu 2024 roku), a także podkreślił, że wartość handlu między oboma krajami systematycznie rośnie. Wyraził również nadzieję, że koreańskie firmy zwiększą swoją obecność na czeskim rynku. Prezydent Pavel zaznaczył, że oba kraje rozwijają przyjazne relacje jako demokratyczne państwa, które dzielą uniwersalne wartości, i wyraził nadzieję na dalszą ekspansję współpracy w obszarach takich jak cyfryzacja, cyberbezpieczeństwo, baterie do pojazdów elektrycznych, koleje i zaawansowane technologie. Obaj przywódcy wyrazili poważne zaniepokojenie decyzją Rosji i Korei Północnej o wzmocnieniu wzajemnej współpracy wojskowej i gospodarczej oraz zgodzili się na stanowczą reakcję wobec współpracy militarnej wbrew rezolucjom Rady Bezpieczeństwa ONZ oraz wobec dalszych prowokacji Korei Północnej. Zgadając się na dalsze wspieranie pokoju i odbudowy Ukrainy, przywódcy podkreślili solidarność z międzynarodową społecznością.

10 lipca: haubice samobieżne K9 zostaną sprzedane Rumunii. Hanwha Aerospace, jedna z czołowych południowokoreańskich firm z branży lotniczej i obronnej, poinformowała, że zabezpieczyła kontrakt eksportowy na dostawę broni do Rumunii o wartości 996 mln USD. Firma obronna podpisała umowę z Ministerstwem Obrony Rumunii, zgadzając się na dostarczenie 54 samobieżnych haubic K9 oraz 36 pojazdów zaopatrzeniowych w amunicję K10, a także innego sprzętu wojskowego. Jest to największa umowa dotycząca zakupu broni przez Rumunię w ciągu ostatnich siedmiu lat. Hanwha Aerospace wygrała przetarg, pokonując innych konkurentów z krajów członkowskich NATO, takich jak niemiecka PzH 2000 i turecka samobieżna haubica T-155 Firtina. Dzięki tej umowie Rumunia stała się kolejnym krajem (obok Australii, Egiptu, Indii, Norwegii, Estonii, Turcji, Polski i Finlandii), który eksploatuje samobieżną haubicę K9. Umowa ta zwiększa liczbę krajów NATO, które wdrożyły haubicę K9, co umacnia jej pozycję jako jednego z najlepiej sprzedających się systemów artylerii na świecie. Hanwha Aerospace poinformowała, że dostawy rozpoczną się w 2027 roku we współpracy z lokalnymi firmami w Rumunii. Negocjacje w sprawie kontraktu zostały wsparte w czerwcu przez ministra obrony Shin Won-sika, który był pierwszym koreańskim szefem MON odwiedzającym Rumunię. Wtedy rumuński minister obrony Angel Tîlvăr oficjalnie ogłosił decyzję o wyborze haubic K9. Szef agencji odpowiedzialnej za zakupy obronne, Defense Acquisition Program Administration (DAPA), Seok Jong-gun wyraził nadzieję na dalszą

współpracę z Rumunią w takich obszarach, jak bojowy wóz piechoty Redback, czołg podstawowy K2 oraz inne systemy uzbrojenia lądowego, a także projekty obrony powietrznej i pocisków kierowanych.

12 lipca: wkład Korei Południowej w fundusz powierniczy NATO dla Ukrainy ma zostać podwojony. Prezydent Yoon Suk-yeol na szczycie NATO ujawnił plan podwojenia w przyszłym roku składki na wsparcie Ukrainy za pośrednictwem funduszu powierniczego. Koreańska składka ma wynieść 24 mln USD. Prezydent Yoon Suk-yeol zapewnił także o kontynuowaniu wspierania humanitarnego Ukrainy. Wśród mechanizmów wsparcia, które zamierza wykorzystać Seul są także długoterminowe pożyczki o niskim oprocentowaniu, udzielane za pośrednictwem Funduszu Współpracy na rzecz Rozwoju Gospodarczego.

17 lipca: Korea Hydro & Nuclear Power (KHNP) została wybrana przez Czechy przy projekcie elektrowni jądrowej. KHNP zostało wybrane zamiast konkurencyjnej francuskiej firmy EDF. Na początku tego roku Praga rozszerzyła przetarg, prowadzony przez państwową firmę energetyczną CEZ, aby mieć opcję budowy kilku bloków, zamiast pierwotnie planowanego jednego. Zgodnie z planami KHNP zbuduje dwa nowe bloki w elektrowni jądrowej Dukovany, a obie strony będą dyskutować nad możliwością budowy dwóch kolejnych bloków w elektrowni Temelin. Premier Czech Petr Fiala na konferencji prasowej oświadczył, że „oferta koreańska była lepsza praktycznie we wszystkich ocenianych kryteriach”.

18 lipca: w MSZ odbyło się spotkanie z europejskimi dyplomatami. Minister spraw zagranicznych Cho Tae-yul zaprosił szefów misji dyplomatycznych państw europejskich, aby omówić istotne kwestie współpracy Korei Południowej z Europą. Seul podkreślił, że rozwój współpracy w zakresie bezpieczeństwa, handlu, inwestycji, nauki i technologii ma kluczowe znaczenie. Minister Cho Tae-yul wyraził obawy dotyczące rozwijającej się współpracy między KRLD i Rosją, a także wezwał do wspólnych wysiłków na rzecz rozwiązania konfliktów takich jak rosyjska agresja na Ukrainę czy spór Izraela z Hamasem. Z kolei ambasador Polski, Piotr Ostaszewski, podkreślił znaczenie dyplomacji w utrzymywaniu pokoju i wyraził nadzieję na dalszy rozwój współpracy z Koreą Południową.

4 sierpnia: organ konsultacyjny sił powietrznych Polski i Korei Południowej ma zostać utworzony. Korea i Polska uzgodniły utworzenie organu konsultacyjnego pomiędzy ich siłami powietrznymi, aby wzmocnić dwustronną współpracę wojskową po przyjęciu przez Polskę koreańskich myśliwców. Obie strony doszły do porozumienia w tej sprawie i omówiły szczegóły dotyczące utworzenia organu, w tym termin jego powołania. Po utworzeniu organ ten będzie służył jako platforma do omawiania współpracy w różnych kwestiach wojskowych, w tym strategii, taktyk i przemysłu obronnego. Rozważany jest także program wymiany pilotów. Korea Południowa liczy także na możliwość

eksportu do Polski myśliwców KF-21 Boramae, które niedawno weszły do masowej produkcji.

24 sierpnia: w kontekście projektu budowy elektrowni jądowej w Czechach rozpoczęto rozmowy z rządem USA. Biuro Prezydenta poinformowało o wszczęciu rozmów z rządem Stanów Zjednoczonych za pośrednictwem różnych kanałów, aby rozwiązać spór między Korea Hydro & Nuclear Power (KHNP) a amerykańską firmą energetyczną Westinghouse Electric. Koreańskie konsorcjum, kierowane przez KHNP, zostało wybrane jako preferowany oferent dla projektu elektrowni jądowej w Czechach, jednak projekt ten prawdopodobnie zostanie uwikłany w trwający proces sądowy, który Westinghouse wniósł przeciwko KHNP w 2022 roku, aby uniemożliwić koreańskiej firmie eksport elektrowni jądowych do innych krajów zgodnie z amerykańskimi przepisami dotyczącymi kontroli eksportu. W ubiegłym roku sąd okręgowy w USA odrzucił pozew, stwierdzając, że Westinghouse nie jest uprawniona do podjęcia takiego kroku prawnego, ponieważ „brakuje jej podstawy prawnej”, jednak firma energetyczna odwołała się od tego orzeczenia. Jeśli umowa z Czechami zostanie sfinalizowana, będzie to pierwszy raz od 2009 roku, kiedy Korea wygrała zagraniczny projekt budowy elektrowni jądowej, po budowie elektrowni Barakah w Zjednoczonych Emiratach Arabskich. Biuro Prezydenta oświadczyło również, że przygotowywana jest wizyta wysokiego szczebla do Czech, aby omówić możliwości dalszego rozwoju dwustronnych relacji gospodarczych.

III. RELACJE MIĘDZYKOREAŃSKIE

2 lipca: ćwiczenia z ostrą amunicją w pobliżu z Koreą Północną zostały wznowione przez Koreę Południową. Po zawieszeniu porozumienia wojskowego z 2018 roku, Korea Południowa wznowiła manewry na poligonach w prowincjach Gyeonggi i Gangwon, znajdujących się w odległości do 5 kilometrów od linii demarkacyjnej w Strefie Zdemilitaryzowanej (DMZ). Były to pierwsze od sześciu lat ćwiczenia w tym regionie z wykorzystaniem ostrej amunicji.

8 lipca: nowe podręczniki do edukacji o zjednoczeniu zostały opublikowane w Korei Południowej. Narodowy Instytut Edukacji o Zjednoczeniu, instytucja związana z Ministerstwem ds. Zjednoczenia, wydał dwa podręczniki, które służą jako podstawowe wytyczne do edukacji na temat zjednoczenia. Od 2000 roku instytut corocznie publikuje takie podręczniki, aby pomóc społeczeństwu lepiej zrozumieć wizję zjednoczenia rządu oraz sytuację w Korei Północnej. Tegoroczne

podręczniki przedstawiają politykę rządu Yoon wobec zjednoczenia i Korei Północnej, w tym wysiłki na rzecz opracowania nowej wizji zjednoczenia opartej na zasadach demokracji liberalnej. W szczególności pominięto szczegóły dotyczące porozumienia wojskowego z 2018 roku o redukcji napięć (zakładające utworzenie stref buforowych wzdłuż granic lądowych i morskich oraz ustanowienie stref zakazu lotów wzdłuż granicy, aby zapobiegać przypadkowym starciom). Porozumienie to zostało całkowicie zawieszone przez rząd w czerwcu w odpowiedzi na masowe wysyłanie balonów z odpadami przez Koreę Północną do Korei Południowej.

10 lipca: przeciwdziałanie zagrożeniom ze strony KRLD zostało omówione przez Japonię i Koreę Południową. Po raz pierwszy od 2015 roku odbyło się spotkanie robocze dyrektorów generalnych ds. polityki międzynarodowej w ministerstwach obrony. Wzięli w nim udział Lee Seung-beom oraz Atsushi Ando. Według Ministerstwa Obrony Korei Południowej spotkanie skupiło się na badaniu możliwych obszarów współpracy w związku z wznowieniem rozmów. Spotkanie robocze urzędników wysokiej rangi było efektem ustaleń rozmów przeprowadzonych na marginesie Shangri-La Dialogue w Singapurze, gdzie minister obrony Shin Won-sik i jego japoński odpowiednik Minoru Kihara zgodzili się na regularne rozmowy wiceministrów obrony oraz wznowienie spotkań roboczych w celu odbudowy wzajemnego zaufania. Istotnym wymiarem wznowienia współpracy wojskowej między Koreą Południową i Japonią jest sojusz ze Stanami Zjednoczonymi – w czerwcu przeprowadzono pierwsze trójstronne ćwiczenia wojskowe, Freedom Edge. Głównym powodem intensyfikacji współpracy w zakresie bezpieczeństwa są północnokoreańskie prowokacje.

11 lipca: wytyczne dotyczące nuklearnego odstraszania zostały podpisane przez USA i Koreę Południową. W Waszyngtonie zostało podpisane porozumienie dotyczące integracji konwencjonalnych sił zbrojnych Seulu z amerykańskimi zdolnościami nuklearnymi, co oznacza znaczące wzmocnienie ich sojuszu obronnego w obliczu narastających zagrożeń nuklearnych ze strony Korei Północnej. Według wspólnego oświadczenia prezydentów Yoon Suk-yeola i Joe Bidena dokument wytycznych zapewnia kluczowe wskazówki dotyczące polityki i postawy odstraszania nuklearnego sojuszu. Nowe wytyczne mają m.in.: wpłynąć na zwiększenie częstotliwości rozmieszczania amerykańskich zasobów nuklearnych na Półwyspie Koreańskim. Według prezydenta Yoon Suk-yeola dwustronny sojusz został podniesiony do rangi „sojuszu opartego na broni nuklearnej”, a obecność amerykańskich zasobów nuklearnych w czasie pokoju ma gwarantować możliwość skutecznej reakcji na zagrożenia ze strony KRLD.

11 lipca: wymiana informacji dotyczących północnokoreańskiej broni została ustalona przez Koreę Południową i NATO. Prezydent Yoon Suk-yeol

spotkał się z sekretarzem generalnym Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego Jensem Stoltenbergiem na marginesie szczytu NATO w Waszyngtonie. Obie strony omówiły obawy związane ze współpracą KRLD i Rosji. Uzgodniono wymianę informacji na temat północnokoreańskiej broni używanej w konflikcie na Ukrainie

12 lipca: wspólne oświadczenie potępiające współpracę militarną między Rosją i KRLD zostało przyjęte przez Koreę Południową, Japonię, Australię i Nową Zelandię. Podczas spotkania indo-pacyficznych partnerów NATO z prezydentem Stanów Zjednoczonych na marginesie szczytu NATO omówiono kwestie związane z globalnym i regionalnym bezpieczeństwem. Nowa Zelandia, Japonia, Korea Południowa i Australia przyjęły wspólne oświadczenie, w którym potępiły nielegalną współpracę wojskową między Rosją i KRLD, co stanowi zagrożenie dla pokoju. Wyrażono zaniepokojenie paktem o wzajemnej pomocy obronnej, uznając go za naruszający rezolucje Rady Bezpieczeństwa ONZ. Ponadto zgodzono się rozwijać współpracę z NATO w czterech kluczowych obszarach: wsparcia dla Ukrainy, cyberbezpieczeństwa, sztucznej inteligencji i walki z dezinformacją. W trakcie szczytu NATO przyjęto także dokument dotyczący zwiększenia współpracy między przemysłami obronnymi państw członkowskich i partnerskich IP4 (Australia, Nowa Zelandia, Japonia i Korea Południowa). Celem dokumentu jest zwiększenie interoperacyjności między systemami uzbrojenia poprzez współpracę w sektorze przemysłu obronnego. Na marginesie szczytu NATO odbyło się także dwustronne spotkanie prezydenta Yoon Suk-yeola i premiera Kishidy Fumio. Dialog przywódców skupił się wokół kwestii zagrożeń wynikających ze współpracy Rosji i KRLD oraz znaczeniu trójstronnej współpracy z USA na płaszczyźnie bezpieczeństwa.

14 lipca: w Seulu odbył się inauguracyjny Dzień Uchodźców z Korei Północnej. W przemówieniu inauguracyjnym prezydent Yoon Suk-yeol zobowiązał się do rozszerzenia wsparcia dla uchodźców z Korei Północnej, w tym do zwiększenia pomocy finansowej na początkowe osiedlenie, wsparcie w zatrudnieniu oraz opieki nad dziećmi. Podkreślił, że mieszkańcy Korei Północnej są konstytucyjnie uznawani za obywateli Republiki Korei, a ochrona obywateli jest podstawowym obowiązkiem każdego państwa. Ponadto obiecał, że jego rząd nie deportuje żadnego uchodźcy do KRLD, nawiązując do krytykowanej przez niego i Partię Siła Narodu decyzji poprzedniej administracji o deportacji rybaków w 2019 roku. Na Dzień Uchodźców z Korei Północnej wybrano 14 lipca, gdyż jest to rocznica uchwalenia w 1997 roku Ustawy o Ochronie i Wsparciu Osiedlenia Uchodźców z Korei Północnej.

22 lipca: nowym sekretarzem generalnym Prezydenckiej Rady Doradczej ds. Zjednoczenia został Tae Yong-ho. Podczas ceremonii inauguracyjnej Tae Yong-ho zobowiązał się do promowania wizji pokojowego zjednoczenia Korei

Południowej i skutecznej komunikacji tego przesłania do obywateli Korei Północnej. Nominacja Tae Yong-ho to pierwszy przypadek, kiedy uchodźca z Korei Północnej obejmuje urząd wysokiej rangi w Korei Południowej. Z KRLD zbiegł w 2016 roku, kiedy sprawował urząd zastępcy ambasadora w Wielkiej Brytanii. Jako sekretarz generalny będzie skupiać się na doradzaniu prezydentowi Yoon Suk Yeolowi, opracowywaniu propozycji politycznych oraz budowaniu zrozumienia wśród obywateli obu Korei. W przemówieniu skrytykował przewodniczącego Kim Jong-una, za rosnącą wrogość Korei Północnej i rezygnację z polityki zjednoczeniowej.

24 lipca: północnokoreańskie balony z odpadami wylądowały na terenie kompleksu prezydenckiego. Od maja Korea Północna zorganizowała 10 prowokacyjnych akcji, opartych na wysyłaniu balonów obciążonych odpadami na terytorium Korei Południowej. Po raz pierwszy balony dotarły do kompleksu prezydenckiego w Yongsan (Seul). Według Połączonego Sztabu Generalnego (JCS) tego dnia w przestrzeni powietrznej wojsko wykryło około 300 balonów w powietrzu, z czego około 250 spadło na terytorium Korei Południowej, głównie w Seulu i okolicznej prowincji Gyeonggi. Wojsko oświadczyło, że istnieje niskie prawdopodobieństwo, aby Korea Północna celowo skierowała balony na biura prezydenckie, ponieważ ich trasa i miejsca lądowania są w dużej mierze uzależnione od warunków wiatrowych i pogodowych. Wobec balonów przyjęto strategię zbierania ich po opadnięciu, zamiast zestrzeliwania – ze względu na niepewność, co do zawartości. W odpowiedzi na prowokację z użyciem balonów Korea Południowa wznowiła nadawanie propagandowych treści skierowanych przeciwko Korei Północnej wzdłuż międzykoreańskiej granicy.

27 lipca: północnokoreańskie testy rakietowe zostały potępione przez ministrów spraw zagranicznych Stowarzyszenia Narodów Azji Południowo-Wschodniej. Wspólny komunikat w tej sprawie został wydany podczas Forum Regionalnego ASEAN (ARF) w Laosie. Warto jednak zauważyć, że oświadczenie wzywające do pełnej implementacji rezolucji Rady Bezpieczeństwa zostało wyrażone przez „wielu ministrów”, co wskazuje na brak jednogłośnie. W szczycie udział wzięli przedstawiciele obu państw koreańskich, ale nie doszło między nimi do żadnej interakcji. Koreę Południową reprezentował minister spraw zagranicznych Cho Tae-yeol, zaś Koreę Północną ambasador w Laosie Ri Yong-chol. Chociaż Korea Północna regularnie uczestniczy w ARF, to od 2018 roku nie wysłała na forum ministra spraw zagranicznych. Korea Południowa wykorzystała obecność na ARF, aby potępić współpracę militarną Rosji i KRLD, jako naruszającą rezolucje Rady Bezpieczeństwa.

2 sierpnia: Niemcy zostały przyjęte jako formalny członek Dowództwa ONZ (UNC). Niemcy stały się oficjalnym członkiem organu nadzorującego zawieszenie broni w wojnie koreańskiej. Według ministra obrony Niemiec Borisa Pistoriusa

decyzja o przystąpieniu do UNC „jest dowodem silnego przekonania, że bezpieczeństwo europejskie jest ściśle powiązane z bezpieczeństwem Indo-Pacyfiku”. Ponadto formalna obecność w UNC ma odzwierciedlać „bliskie więzi z partnerami o podobnych poglądach, w szczególności z USA i Koreą Południową”. Minister obrony Korei Południowej Shin Won-sik, który spotkał się z Borisem Pistoriusem w siedzibie UNC w Pyeongtaek oświadczył, że Seul „zyskał nowego partnera”, który wspólnie odpowie na groźby Korei Północnej.

7 sierpnia: alternatywny mechanizm monitorowania sankcji Rady Bezpieczeństwa jest opracowywany przez Koreę Południową. Stany Zjednoczone i Japonię. W spotkaniu dotyczącym monitorowania sankcji nałożonych na KRLD udział wzięli Cho Koo-rae, wiceminister spraw zagranicznych Korei Południowej ds. strategii i wywiadu, Daniel Kritenbrink, asystent sekretarza stanu USA ds. Azji Wschodniej i Pacyfiku, oraz Namazu Hiroyuki, asystent ministra spraw azjatyckich i oceanicznych Japonii. Próba opracowania alternatywnego mechanizmu jest wynikiem rozwiązania panelu ekspertów ONZ, monitorującego egzekwowanie sankcji wobec Korei Północnej, co nastąpiło z powodu rosyjskiego weta dotyczącego rezolucji o przedłużeniu mandatu panelu na początku tego roku. Podczas spotkania wymieniono także opinie na temat pogłębiania relacji między Pjongjangiem i Moskwą w kontekście współpracy wojskowej - uznawanej przez Seul, Waszyngton i Tokio za nielegalną.

19-29 sierpnia: w Korei Południowej odbyły się coroczne ćwiczenia Ulchi Freedom Shield. W tym roku wspólne ćwiczenia wojskowe ze Stanami Zjednoczonymi objęły scenariusz zakładający atak nuklearny ze strony Korei Północnej. Scenariusze objęły także takie zagrożenia ze strony KRLD jak zakłócenia systemów GPS, cyberataki czy ataki z wykorzystaniem pocisków. Manewry mają charakter wieloaspektowy, wykorzystując zasoby lądowe, morskie, powietrzne, cybernetyczne oraz kosmiczne. W tym roku w manewrach wzięły udział także państwa członkowskie Dowództwa Sił Zbrojnych ONZ. W trakcie ćwiczeń prezydent Yoon Suk-yeol odwiedził bazę w Yongin, gdzie w przemówieniu ostrzegł Koreę Północną: „musimy jasno powiedzieć północnokoreańskim władzom, które żywią marzenia o siłowym zjednoczeniu i stale patrzą na Republikę Korei, że każda inwazja doprowadzi do końca jego reżimu”. Według Prezydenta „jedynie solidna gotowość militarna sił zbrojnych” może zapobiec północnokoreańskim prowokacjom.

20 sierpnia: sprzedaż śmigłowców Apache została zatwierdzona przez Departament Obrony USA. Korea Południowa planuje zakup 36 śmigłowców Apache – potencjalna umowa została zatwierdzona przez USA. Pozyskanie śmigłowców szturmowych ma na celu zwiększenie zdolności obronnych przeciwko Korei Północnej.

26 sierpnia: trzydniowe ćwiczenia lotnicze ze Stanami Zjednoczonymi odbyły się u zachodniego wybrzeża Korei Południowej. Według południowokoreańskiego wojska w ćwiczeniach wykorzystano 60 samolotów bojowych, w tym myśliwce F-35A, F-15K i KF-16. Manewry miały na celu sprawdzenie procedur reagowania w przypadku jednoczesnych prowokacji powietrznych i lądowych ze strony KRLD. Ćwiczenia powietrzne z wykorzystaniem ostrej amunicji towarzyszyły corocznym wspólnym manewrom ze Stanami Zjednoczonymi – Ulchi Freedom Shield.

28 sierpnia: w Seulu odbyło się spotkanie prezydenta Yoon Suk-yeola z szefem komisji sił zbrojnych Senatu USA. Prezydent Yoon Su-yeol oraz senator Jack Reed omówili kwestie związane z rozwojem dwustronnego sojuszu oraz współpracy z Japonią jako sposobu na skuteczne odstraszanie Korei Północnej. Seul wyraził nadzieję na dalszą współpracę z USA na rzecz całkowitej denuklearyzacji Korei Północnej. Z kolei senator Reed zapewnił o „niezachwianym dwupartyjnym poparciu dla sojuszu w Kongresie Stanów Zjednoczonych”. Wyraził także zainteresowanie pogłębieniem współpracy na płaszczyźnie przemysłu zbrojeniowego oraz zaawansowanych technologii, takich jak półprzewodniki.

30 sierpnia: anglojęzyczny raport na temat sytuacji gospodarczej i społecznej Korei Północnej został opublikowany przez Ministerstwo ds. Zjednoczenia. Raport został oparty na wywiadach przeprowadzonych z Koreańczykami, którzy uciekli z KRLD. Eksperci przeprowadzali wywiady w latach 2013-2022 z ponad sześcioma tysiącami rozmówców. Ministerstwo ds. Zjednoczenia zamierza przekazać raport zagranicznym placówkom dyplomatycznym w Korei Południowej, organizacjom międzynarodowym i pozarządowym. Celem publikacji raportu w języku angielskim było zwiększanie międzynarodowej świadomości na temat sytuacji w Korei Północnej.

KOMENTARZ

Mobilizacja wsparcia członków NATO w odpowiedzi na pogłębiającą się współpracę wojskową między Koreą Północną a Rosją. Prezydent Yoon Suk-yeol uczestniczył w szczycie NATO w Waszyngtonie, gdzie przywódcy 32 członków sojuszu oraz jego czterech partnerów z regionu Indo-Pacyfiku — Korei Południowej, Japonii, Australii i Nowej Zelandii — omawiali współpracę w zakresie wsparcia dla Ukrainy oraz wspólne wyzwania, takie jak dezinformacja i cyberbezpieczeństwo. Na marginesie szczytu południowokoreański Prezydent

spotkał się dwustronnie z kilkoma światowymi liderami, w tym prezydentem USA Joe Bidenem, sekretarzem generalnym NATO Jensem Stoltenbergiem i premierem Japonii Fumio Kishidą.

Działania dyplomatyczne prezydenta Yoon Suk-yeola w trakcie szczytu skupiły się wokół kluczowej dla Korei Południowej kwestii: międzynarodowego potępienia rozwoju współpracy wojskowej między Koreą Północną a Rosją. Szczyt NATO odbył się w przeciągu miesiąca po wizycie prezydenta Władimira Putina w Pjongjangu, gdzie wraz z przewodniczącym Kim Jong-unem podpisali traktat o wszechstronnym partnerstwie strategicznym, zawierający wzajemne zobowiązanie do udzielenia pomocy wojskowej w przypadku ataku zbrojnego na jedną ze stron. Seul potępił taką współpracę, określając ją mianem „nielegalne” w obliczu rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ. Należy podkreślić, że dotychczas Korea Południowa traktowała te rezolucje jako kluczowy międzynarodowy mechanizm powstrzymywania KRLD przed rozwojem programu rakietowego i nuklearnego. W obliczu rosyjskiej agresji na Ukrainę mechanizmy ONZ okazały się nieskuteczne. 28 marca tego roku Rosja zawetowała rezolucję ONZ odnawiającą mandat Panelu Ekspertów, którego zadaniem było monitorowanie egzekwowania przez państwa członkowskie sankcji wobec KRLD. Panel Eksperski monitorował KRLD od 2009 roku. Weto Rosji było kolejnym krokiem ku systematycznemu osłabianiu sankcji: Moskwa nie tylko przestała je przestrzegać, ale również może blokować nowe rezolucje w odpowiedzi na potencjalne testy rakietowe i nuklearne KRLD. W zamian za strategiczne poparcie rosyjskiej agresji na Ukrainę, reżim Kim Jong-una został „nagrodzony” w postaci osłabienia sankcji – a warto zauważyć, że (częściowe) zniesienie sankcji Rady Bezpieczeństwa ONZ było jednym z postulatów KRLD w czasie odwizy w relacjach z Seulem i Waszyngtonem w czasie administracji Moon Jae-ina i Donalda Trumpa. Wtedy prezydent Moon Jae-in promował na arenie międzynarodowej ten postulat jako gest dobrej woli w zamian za denuklearyzację (zniesienie części rygorystycznych sankcji było także konieczne dla realizacji międzykoreańskich projektów „Słonecznej Polityki 2.0” Moon Jae-ina, jak modernizacja połączeń kolejowych między obiema Koreami). Stany Zjednoczone stały jednak na stanowisku, że rozmowy na temat znoszenia sankcji będą mogły odbyć się dopiero po całkowitej i nieodwracalnej denuklearyzacji KRLD. W chwili obecnej współpraca z Rosją wydaje się dla Pjongjangu znacznie bardziej opłacalna niż wznowienie dialogu z Seulem i Waszyngtonem.

W tym kontekście – blokowania przez Moskwę mechanizmów ONZ – Seul musi poszukiwać na arenie międzynarodowej innych mechanizmów, mogących wpłynąć na odstraszanie Korei Północnej od dalszego rozwoju programu nuklearnego i rakietowego. Dla prezydenta Yoon Suk-yeola oznacza to dalsze

wzmacnianie sojuszu ze Stanami Zjednoczonymi (nie można także wykluczyć instytucjonalizacji współpracy trójstronnej z Japonią w celu eliminowania zagrożeń ze strony KRLD) oraz podnoszenie na arenie międzynarodowej kwestii rosnącego zagrożenia ze strony KRLD, co było wyraźnie widoczne na szczycie NATO. Jednocześnie zaangażowanie Korei Południowej w NATO może negatywnie wpłynąć na relacje dyplomatyczne z Chinami.

Nowa doktryna zjednoczeniowa została ogłoszona przez prezydenta Yoon Suk-yeola. Podczas przemówienia z okazji Dnia Wyzwolenia prezydent Yoon Suk-yeol zaprezentował założenia nowej doktryny zjednoczeniowej, nazwanej „Doktryną zjednoczenia 15 sierpnia”. Prezydent Yoon Suk Yeol oświadczył, że rząd będzie dążył do zapewnienia mieszkańcom Korei Północnej większej ilości informacji o otoczeniu zewnętrznym. Chociaż zasugerował również dialog i współpracę z Północą, doktryna koncentruje się przede wszystkim na strategiach wywierania presji na reżim Kim Jong-una i oddziaływania na jego mieszkańców, co może wywołać silniejszy opór ze strony reżimu, zamiast akceptacji oferty dialogu. Kluczowym filarem doktryny zjednoczeniowej Yoona jest silny nacisk na indukowanie zmian w reżimie Kima i wśród mieszkańców Korei Północnej. Celem jest wzbudzenie silnej chęci zjednoczenia wśród Koreańczyków z Północy, opartej na zasadach wolności. Według prezydenta Yoona kluczowe jest dążenie do ochrony praw człowieka w KRLD, w tym dostęp do informacji. W przemówieniu padło także zobowiązanie do utworzenia funduszu na rzecz wolności i praw człowieka w Korei Północnej, aby aktywnie wspierać działania pozarządowe promujące wolność i prawa człowieka na Północy. Fundusz ma na celu oficjalne wspieranie prywatnych organizacji otwarcie omawiających kwestie praw człowieka w Korei Północnej, choć nie wszystkie działania będą wspierane (wysyłanie balonów z ulotkami).

**OŚRODEK SPRAW
AZJATYCKICH**
Uniwersytet Łódzki

RAPORTY OPINIE DORADZTWO

PIERWSZY W POLSCE UNIWERSYTECKI
THINK-TANK

DORADZTWO POLITYCZNE I BIZNESOWE

ZESPÓŁ Z PRAKTYKĄ W AZJI

www.osa.uni.lodz.pl

